

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně v období od 1. 12. do 31. 12. 2014

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.
prosinec 2014

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

V polovině prosince zveřejnil Eurostat nejnovější údaje o vývoji zaměstnanosti v eurozóně ve třetím čtvrtletí 2014. V porovnání s předchozím kvartálem se počet zaměstnaných osob zvýšil o 0,2 % (0,3 % v EU28). V porovnání se stejným obdobím roku 2013 se zaměstnanost zvýšila o 0,6 % (o 0,9 % v EU28). Největší nárůst zaměstnanosti zaznamenaly Řecko (+1,7 %), Litva (+1,5 %) a Portugalsko (+1,4 %), naopak největší pokles Lotyšsko (-1,7 %), Malta (-0,8 %), Finsko (-0,3 %) a Estonsko (-0,2 %).¹

Podle údajů Eurostatu míra inflace v eurozóně klesla v listopadu oproti říjnu 2014 (0,4 %) o 0,1 p.b. na hodnotu 0,3 %. Také v EU28 klesla míra inflace v listopadu o 0,1 p.b., a to na úroveň 0,4 %. Deflaci zaznamenaly Bulharsko (-1,9 %), Řecko (-1,2 %), Španělsko (-0,5 %) a Polsko (-0,3 %). Nejvyšší míra inflace byla naopak v Rumunsku, Rakousku (shodně 1,5 %) a Finsku (1,1 %). Roční míra inflace poklesla v šestnácti členských zemích, v pěti zůstala stabilní a v šesti vzrostla. Nejvyšší nárůst zaznamenaly ceny občerstvení (+0,09 p.b.) a nájmu (+0,08 p.b.), nejhlubší pokles ceny pohonných hmot (-0,22 p.b.) a telekomunikačních služeb (-0,09 p.b.).²

Ekonomická situace zemí eurozóny se podle nejnovějších odhadů růstu HDP za třetí kvartál 2014 zlepšuje. Podle něj sezónně očištěný HDP eurozóny v porovnání s předchozím kvartálem rostl o 0,2 %, v EU28 o 0,3 %. Nejvyšší růst HDP zaznamenaly Rumunsko (+1,8 %), Polsko (+0,9 %), Řecko, Slovinsko a Velká Británie (shodně +0,7 %). HDP naopak pokleslo v případě Kypru (-0,4 %), Rakouska (-0,3 %) a Itálie (-0,1 %). Americké ekonomice se oproti Evropě daří lépe. HDP USA rostlo ve třetím čtvrtletí 2014 mezikvartálně o 1,0 %.³

Ani prosincové zasedání Rady guvernérů ECB nepřineslo změny úrokových sazeb, které tak zůstaly na úrovni 0,05 % (základní úroková sazba – hlavní refinanční operace), 0,3 % (mezní refinanční operace), resp. -0,2 % (depozitní sazba).⁴

ECB zveřejnila nejnovější zprávu o měnovém vývoji v eurozóně. Podle ní rostla peněžní zásoba v listopadu 3,1% mírou (v říjnu 2,5%). Objem úvěrů soukromému sektoru nadále klesal (-0,9 % v listopadu 2014), i když mírnějším tempem (-1,1 % v říjnu 2014).⁵

Na svém zasedání začátkem prosince se Euroskupina věnovala návrhům státních rozpočtů jednotlivých zemí (*Draft Budgetary Plans*) a jejich hodnocení Evropskou komisí, podle kterého nebylo v žádné zemi zjištěné závažné porušení povinností vyplývajících z Paktu stability a růstu (*Stability and Growth Pact*, SGP). Euroskupina souhlasila se závěry EK a přivítala snižování rozpočtových deficitů zemí, a to jak v roce 2014, tak také ve výhledu na rok 2015. Poukázala však na problémy spojené s přetrvávajícím vysokým zadlužením, vysokou nezaměstnaností, nízkým růstem ekonomiky, stárnutím populace a vysokou nezaměstnaností mladých lidí. V rámci jejich řešení by se měly jednotlivé země zaměřit především na strukturální reformy. Jedním z hlavních úkolů by tak měly být změny vedoucí ke snížení daňového zatížení práce. Euroskupina uvítala hodnocení jak rozpočtových politik, tak také monitoring propojených strukturálních reforem, které EK provádí. Ocenila také snahu o rovnováhu mezi politikou fiskální konsolidace a opatřeními k nastartování ekonomického růstu. Na druhou stranu však také upozornila na přetrvávající rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Itálie a Francie, jako jediné země, kterým hrozí, že nedodrží povinnosti

¹ Eurostat, Employment up by 0.2% in the euro area and by 0.3% in the EU28, 12. 12. 2014. [ZDE](#)

² Eurostat, Euro area annual inflation down to 0,3 %, 17. 12. 2014. [ZDE](#)

³ Eurostat, GDP up by 0.2% in the euro area and up by 0.3% in the EU28, 5. 12. 2014. [ZDE](#)

⁴ ECB, Monetary policy decisions, 4. 12. 2014. [ZDE](#)

⁵ ECB, Monetary developments in the euro area: November 2014, 30. 12. 2014. [ZDE](#)

vyplývající z Paktu stability a růstu, musí přijmout další opatření právě v oblasti strukturálních reforem, ke kterým se zavázaly.⁶

Euroskupina se také zabývala ekonomickým vývojem v eurozóně, především pak situací v Portugalsku, Irsku a Řecku. Během listopadu se v Portugalsku a Irsku uskutečnily kontrolní mise po ukončení záchranných programů (*Post-Programme Surveillance*, PPS), které hospodářskou situaci v obou zemích hodnotily pozitivně. V případě Portugalska se zlepšuje nálada na trzích a také podmínky hospodářského a finančního sektoru. Obavy přetrvávají kvůli zpomalení snižování deficitu (v roce 2015 plánovaný deficit 3,3 % HDP) a zavádění strukturálních reforem. Portugalský ministr financí však na zasedání potvrdil závazek opustit proceduru při nadměrném schodku (*Excessive Deficit Procedure*) již v roce 2015, což znamená snížení schodku pod 3 % HDP. Irsko zase dosahuje významného pokroku především v oblasti strukturálních reforem. Problémem je také vysoká míra zadlužení nejen veřejného, ale také soukromého sektoru. Dle ministrů financí eurozóny se však situace v obou zemích vyvíjí pozitivně. Jednání se věnovala také celkové debatě týkající se podpory ekonomického růstu v eurozóně.⁷

Euroskupina uvítala pozitivní makroekonomický vývoj v Řecku a ocenila jeho reformní snahy. Řecku se však nepodaří ukončit současné páté kolo hodnocení záchranného programu EFSF (*European Financial Stability Facility*, EFSF) do konce roka, čímž nedojde k uvolnění další části pomoci ve výši 1,8 mld. eur. Euroskupina proto vyslovila podporu řecké žádosti o dvouměsíční prodloužení současného programu. Řecko by tak získalo čas na implementaci všech potřebných reformních opatření, která jsou požadována tzv. Trojkou (ECB, MMF a EK). Zástupci zemí eurozóny se také vyjádřili ve prospěch poskytnutí preventivní úvěrové linky (*ESM Precautionary Credit Line*, ECCL) Řecku po finálním opuštění záchranného programu.⁸

Na prosincovém summitu EU⁹ schválili zástupci zemí strategii na podporu investic v Evropě, jejíž součástí je vytvoření Evropského fondu pro strategické investice (*European Fund for Strategic Investments*, EFSI), který by měl v období let 2015–2017 mobilizovat investice ve výši 315 mld. eur. Konkrétní legislativní návrh předloží Komise v lednu 2015, přičemž finální rozhodnutí by zástupci zemí měli přijmout do června. Tyto investice by měly pocházet jak z evropských (rozpočet EU, Evropská investiční banka), národních veřejných (rozpočty členských zemí), tak i soukromých zdrojů. Součástí investiční strategie je také podpora konkrétních projektů v klíčových oblastech, jako jsou infrastruktura nebo vzdělávání (seznam obsahuje přibližně 2 000 projektů navržených jednotlivými zeměmi)¹⁰ a také odstraňování překážek, které brání investicím.¹¹

---

⁶ Eurogroup, Eurogroup Statement on the draft budgetary plans 2015, 8. 12. 2014. [ZDE](#)

⁷ Eurogroup, Press remarks by J.Dijsselbloem following the Eurogroup meeting on 8 December 2014, 8. 12. 2014. [ZDE](#)

⁸ Eurogroup, Eurogroup statement on Greece, 8. 12. 2014. [ZDE](#)

⁹ Evropská rada, Závěry přijaté Evropskou radou 18. prosince 2014, 18. 12. 2014. [ZDE](#)

¹⁰ Euroskop.cz, Státy EU navrhly pro Junckerův plán 2000 projektů, 9. 12. 2014. [ZDE](#)

¹¹ Euroskop.cz, Junckerův plán. Dnes začne Evropská rada, 18. 12. 2014. [ZDE](#)